

*Sağlıklı Bir
Nesil ve Gelecek İçin
Yeni Bir*

BAĞIMSIZLIK MANİFESTOSU

[GEREKÇE]

Elinizdeki kitapçık, Yeşilay'ın tarihini, işlevini, öngörülerini ve hedeflerini anlatmak üzere kaleme alınmıştır. Takdir edilmelidir ki, her mücadele zemininin bir amacı, bu amaç yönünde oluşturduğu bir pratiği, hedefleri ve öngörülerini vardır. Tüm bu hedefleri yerine getirirken kazandığı veya kazanacağı hasımları/düşmanları ve hısımları/dostları olacaktır.

■ 93 yıllık bir mücadelenin de kendine has şiarları, mücadele yöntemleri, hedefleri, öngörülerini vardır. Bunların tümü zaman içerisinde değişik sözlü sunumlara ve sloganlara yansıdığı gibi, birçok yazılı eserde, makalelerde, kitaplarda yerini almıştır. Ancak kuruluşunda alkol düşmanlığı eksenli çalışmalar yapan Yeşilay, zaman içinde

SİGARA, KUMAR, UYUŞTURUCU, Fuhuş, İNTERNET, TEKNOLOJİ VE SOSYAL PAYLAŞIM BAĞIMLILIKLARINI da uğraş alanına katmış ve bağımlılıklara karşı topyekûn bir mücadele stratejisi benimsemiştir.

■ 93 yıllık mücadelenin tüm bu mücadele sürecindeki ilkelerini, hedeflerini, yeni söylemleriyle birlikte bir araya getirmek, özellikle üyelerimizin ve gönüllülerimizin Yeşilay'la ilgili anlatımlarına ve kabullerine yardımcı olmak maksadıyla bir MANİFESTO hazırlamak ihtiyacı doğmuştur. Elinizdeki çalışma bu mücadeleyi bizlere miras bırakanların görüşleri ile mücadelenin bu günkü muhatapları ve hısımlarının öngörülerini dikkate alınarak hazırlanmıştır. Böyle bir Manifestonun aynı zamanda gönüllüler ve üyeler için ortaklaşmış

DÜŞÜNCE VE EYLEM BİRLİKTELİĞİNİ

de oluşturacağına inanıyoruz.

■ Esasen adına ister manifesto, ister deklarasyon, isterse bildirge densin, tüm bu toplu açıklamalar uzun soluklu mücadeleler için bir nevi olmazsa olmazdır. Zira zaman içinde dış etkilerin de tesiriyle hedeflerde kısalmalar, günlük politikaların yön değiştirmesi, gönüllülerin aktivizmi terk ederek farklı alanlara gitmesi gibi nedenler, fikir ve eylemin kişilere değil kurumlara bağlanmasını zaruri kılmaktadır.

■ Tüm bu gerekçeler, toplumsal bir hareket olan ve **“FELAKETTEN ÖNCE”** sloganıyla birincil muhatabını seçen Yeşilay’ı, amaçlarının ve eylemlerinin toplumsal ifadesini muhatabına yansıtmaya yöneltmiştir. **MANİFESTO YENİDEN BİR KEŞİF DEĞİL**, bir süreç işçiliği kapsamında bugüne kadar olan ile bundan sonra olması gerekenlerin yaşadığımız an itibarıyla bir ifadesidir. Bir asra yaklaşan süreç işçiliğinde aramızdan onurla ayrılanları rahmetle anıyoruz. Bu Manifesto, bizden öncekilerin bıraktıkları mirası kutsal bir mücadele olarak taçlandırmaya devam edeceğimizin bir ifadesidir. Geleceğimizin teminatı olan çocuklarımızın ve gençlerimizin sağlıklı nesil, sağlıklı gelecek özdeyişi içinde gelişmesini sağlayabilmek, olgun birikimi genç enerji ile birleştirmekle mümkün olabilir.

■ Hiçbir mücadele halksız kazanılamaz. Yeşilay da, zararlı alışkanlıklar ve bağımlılıklarla mücadelesini dayandırdığı duyarlı insanlarla ortak bir dili konuşmak ihtiyacındadır. Yeşilay tüm insanlığın köleleştirilmesini, onursuzlaştırılmasını ve sömürülmesini hedef alan insanlık düşmanlarına karşı ortak bir mücadele zemini oluşturmak ihtiyacındadır. Böylesi büyük insanlık düşmanlarına karşı verilecek mücadelenin bir Manifestosu olmaması, gelecek nesiller için önemli bir eksiklik olacaktır.

“
İNŞANLIK
DÜŞMANLARINA
KARŞI...

- Tüm bağımlılık çeşitlerinin kölelik oluşturmayı hedeflemesi ve amacımızın da sağlıklı nesil, sağlıklı gelecek olması nedeniyle Manifestomuzun adını

“Sağlıklı Bir Nesil ve Gelecek İçin Yeni Bir BAĞIMSIZLIK MANİFESTOSU”

koyduk. Bu inançla dostlarımızı, kendi kaderlerini kendi ellerine almaya, geleceklerini her türlü zararlı alışkanlıklar ve bağımlılıktan uzak tutmaya çağırıyoruz.

İnsanlığa karşı suç işleyenleri de, işaretledikleri seçeneğin, bağımsız ve onurlu insanların dünyasına tesir etmeyeceğini, aksine her zaman olduğu gibi iyiliği besleyen mücadelenin kazançlı çıkacağını ilan ediyoruz.

Bizler Yeşilay gönüllüleri olarak iyiliği besliyor ve iyiliğin kazanmasına çalışıyoruz. İyiliğin karşısında kötülüğün şansı olmadığına inanıyoruz.

Sağlıklı nesil sağlıklı gelecek temennilerimizle....

Av. Muharrem Balcı
Türkiye Yeşilay Cemiyeti Genel Başkanı

**TÜRKİYE'NİN
YEŞİLAY'A
İHTİYACI VAR!**

“

*Abdullah Gül
Türkiye Cumhuriyeti
Cumhurbaşkanı*

BAĞIMSIZLIK MANİFESTOSU

Yeşilay,
insanı
yaratılmışların en
şerefliyi yani
“Eşref-i Mahlûkat”
olarak gören bir
medeniyetin
toprakları üzeri-
nde doğdu.

1920'de İstanbul'daki işgal güçlerinin,
şehrin limanlarından bu toprakların damarlarına akıtmak
istedikleri binlerce kasa alkollü içki ve beraberindeki zehre
karşı Yeşilay'ı kuran kutlu insanlar; sadece sivil bir Cemiyet
kurmadılar bağımsızlık ve kurtuluş mücadelesinde
çok önemli bir başka savunma hattının da
temellerini attılar.

O gün savunulan medeniyet ve değerlerin bugün maruz kaldığı
saldırı ve tehlikelerin boyutuna bakıldığında aynı cephede
buluşan

*Ali Şükrü Bey, Tefik Rüştü Aras, Hayrullah Diker,
Eşref Edip, Bediüzzaman Said Nursi, Fahrettin Kerim Gökay,
İsmail Hakkı İzmirli, Hamdullah Suphi Tanrıöver,
Hakkı Tarık Us, Ahmet Emin Yalman*

gibi şahıslara bu ülkenin hem teşekkür hem de aynı davayı, aynı bilinçle sahiplenme
borcumuz var. Çünkü endüstri toplumunun, küreselleşmenin, ulaşım ve iletişimin getirdiği
üretim, teknoloji ve erişim imkânları sadece büyüme ve refah değil,
beraberinde çok ciddi soru ve sorunlar da getirmiştir.

Artan imkânlardan
ALKOLLÜ İÇKİ, SİGARA, FUHUŞ, KUMAR gibi
bağımlılık yaratan sektörler de yararlanmış
ve bu şebekeler yüz milyarlarca doları yöneten
dünya çapında dev bir endüstri haline gelmiştir.

Üstelik bu müzmin sorun alanlarına, daha da büyük tehdit alanları eklenmiş
teknoloji, ekran ve sosyal paylaşım bağımlılıkları, sanal kumar gibi
artık çok daha büyük kitleleri avucuna alan istismar ve bağımlılık alanları tezahür etmiştir.

Öyle ki,
SAVAŞLARDAN VE
DOĞAL FELAKETLERDEN
ÖLENLERİN SAYILARI
başta sigara ve alkol olmak üzere
bu türden maddelerin tüketimi yanında
ÇOK KÜÇÜK RAKAMLAR
haline gelmiştir.

987654321

Sadece Çin' de
önümüzdeki
20 yıl
boyunca her yıl
3,5 milyon
kişinin
sigaradan
ölmesinin
beklendiğini
söylemek bile
tek başına bir
fikir vermeye
yetebilir.

Bir yılda dünyada
6 milyon
kişinin sigara
nedeniyle hayatını
kaybettiğini ise
bizatihi
DÜNYA SAĞLIK ÖRGÜTÜ
belirtiyor.
Üstelik bunlardan
600 bini
pasif içicilik diye
bilinen ikinci el
sigara dumanından
kaynaklanmaktadır.

Yine dünyada
alkollü içkilerin
neden olduğu
hastalık ve
kazalardan
ölenlerin sayısı
ise her yıl
2.5
milyondur.

Ülkemizde
de bu durum
pek parlak
değil.
Her yıl
sigaraya
bağlı
hastalıklardan
ölenlerin
sayısı
120
bin

Dođrusu, ikna olmak için rakamlara dahi gerek yok.
Alkol ve uyuşturucu komasında hayatını kaybeden gençler...
Trafikte yitirilen hayatlar...
Alkol ve kumarla daha da beslenen
aile içi şiddet ve cinayetler, silahlı bar-pavyon kavgaları...
Uçucu madde bağımlılarının sokak ortasında uyguladıkları vahşet...
Gerçek ve sanal âlemde bir çıđ gibi büyüyen
kumar bağımlılığı ve müstehcenlik...
Televizyon ekranlarından kışkırtılan çarpık ilişkiler ve ahlaki yozlaşma...
Kısa yoldan zengin olma umuduyla oynanan lotolar, totolar, at yarışları...
Sahada şike,
tribün ve sokakta döner bıçaklı holiganizm...

Sonuç:

Zararlı bağımlılıklarının pençesinde her geçen gün
daha da kıvranan ve kirlenen bir toplum...

OLAN BİTENİ ANLAMAK İÇİN ÇEVREMİZE BAKMAMIZ BİLE YETERLİ.
ÇÜNKÜ HER ŞEY HERKESİN GÖZÜ ÖNÜNDE YAŞANIYOR ASLINDA.

Alkol kullanımının yol açtığı trajedileri ve sayısız acıklı insan öykülerini okumayan, görmeyen kaldı mı?

Aile ve değerlerimize bağlılığımızla övündüğümüz toplumumuzda uyuşturucu madde pazarlayanların artık ilköğretim okullarının kapısına dayanacak kadar cüret buldukları herkesin malumu değil mi?

Evvelden fuhuş sektörü, kadın tacirleri ancak gizli saklı ya da belli özel mahallerde kendine alan bulabilirdi. Şimdilerde ise, eğitim kurumlarını üniversite koridorlarını, hatta ve hatta internet üzerinden evlerimizi dahi av sahasına çevirecek kadar fütursuzlaşmadı mı?

Teknolojinin nimetlerinden yararlınsınlar diye bin bir fedakârlıkla alınan bilgisayar, cep telefonu ve her gün bir yenisi geliştirilen cihazların yarattığı bağımlılık ve sorunları ise açıklamaya bile gerek yok. Etrafımız bu ‘yeni nesil kurbanlar’la dolu.

Diyeceğimiz odur ki; işimiz zor.

Yolumuz çetin ve uzun.

Bir yandan zihin ve iradesi tarihin hiçbir döneminde olmadığı kadar yoğun bir mesaj bombardımanı altındaki kuşatılmış fertler... Öte yandan İnsanları kendi hedef ve emelleri doğrultusunda güdülemek isteyen, keyif ticaretini zehir ticaretine dönüştürenlerin sahip olduğu en etkin araçlar ve imkanlar.

Bunlar karşısında ise, anayasasında
“HERKES, SAĞLIKLI VE DENGELİ
BİR ÇEVREDE YAŞAMA HAKKINA SAHIPTIR.” yazan;
(Madde 56).

“GENÇLERİ ALKOL DÜŞKÜNLÜĞÜNDEN,
UYUŞTURUCU MADDELERDEN, SUÇLULUK,
KUMAR VE BENZERİ KÖTÜ ALIŞKANLIKLARDAN, CEHALETEN KORUMAK
İÇİN GEREKLİ TEDBİRLERİ ALMAKLA” (Madde 58/a) yükümlü devlet...

Ne var ki,
refleksleri dumura uğratılmış,
uygulama ve yaklaşımları
kendi varlık sebebiyle çelişen
adeta “bu ne perhiz, bu ne hukuk dedirten” bir devlet...

Düşünün ki bu devlet

yıllarca sigara ve alkol üretimini tekeline alarak onu pazarladı ve teşvik etti.
Askerlerine kendi eliyle sigara istihkakı çıkarttı.
Sigara reklamlarına müsaade etti. Özendirdi.
Bugün bile yazılı basında
alkollü içki reklamlarına müsaade etmeye devam ediyor.

Düşünün ki bu devlet 11 dalda

(Milli piyango, hemen kazan, kazı kazan, şans topu, on numara, sayısal loto, spor toto, süper loto, at yarışı, iddaa, bilyoner ve sanal onlarca bahis sitesi üzerinden) kumar oynatmakta ve reklamını yaptırarak kumarı teşvik etmektedir.

Daha garibi tam 45 ilk ve ortaöğretim okuluna ve yurda,
“Milli Piyango” kumar markasını,

Onlarca spor ve ilköğretim okuluna ise,
alkol markasını isim olarak koyabilmektedir.

İşte böyle bir ortamda umutlarımızı devlete bağlamak yerine kendi sivil toplum dinamiklerimizle ayağa kalkmak, bu vahim gidişatı tersine çevirmek için el ele vermekten başka şansımız yok.

Toplumun sosyal dokusunun, fertlerin ruh ve beden sağlığının her geçen gün zehirlenmeye çalışıldığı, felaketin adeta ateşten bir tsunami gibi her geçen gün üzerimize geldiği bir zamanda Yeşilay Cemiyeti mensupları

93 YILDIR toplumumuzda zararlı alışkanlıklara karşı bilinç ve farkındalık oluşturmak için mücadele ediyor. **21 ŞUBË, 110 TEMSİLCİLİK** ve binlerce gönüllüsüyle bu vahim gidişatın önüne bir set çekmeye, toplumu uyandırmaya ve bilinçlendirmeye gayret ediyor.

YEŞİLAY

Bana dokunmayan yılan bin yaşasın
bencilliğine düşmeden,
Herhangi bir ayırım gözetmeden
bu ağa takılmış,
aslında kurtulmak için bir el, bir imkan
bekleyen
çocukların,
kadın ve erkeklerin,
genç - yaşlı tüm kurbanların
trajedisine bir el uzatmaya çabalıyor.

YEŞİLAY

Bu dram,
hepimizi girdabında boğmadan
gece gündüz
bu ülkenin temel değerlerini ve geleceğini
savunuyor.
Yetişen nesillerin sağlığını
teminat altına almaya çalışıyor.

Yayın ve etkinlikleri,
eğitim ve bilinçlendirme
faaliyetleri,
araştırmaları,
raporları,
yarışma ve promosyonları,
demokratik eylem ve protestoları
açtığı hukuk davaları
ve daha çok sayıdaki hizmet
ve faaliyetleriyle
Yeşilay;

**“bir bebekten bir katil
çıkaran sistemi”**
sorguluyor ve
çok önemli toplumsal yaralarımıza
merhem olmaya çalışıyor.

2011 yılında

yeni bir Yönetim Kurulu ve Başkan seçen
yeni bir enerji ve taze bir solukla işe koyulan Türkiye Yeşilay Cemiyeti,
geçmişten aldığı güçle geleceğe daha da kararlı adımlarla yürüyor.

Bu insanlık davasına bir asırdan fazladır tuğla koyan,
bugünlere güçlü bir birikim miras bırakan seleflerini hayırla yad ederek;
hedef ve hizmet çıtasını daha da yükseltiyor.

BAĞIMSIZLIK MANİFESTOSU

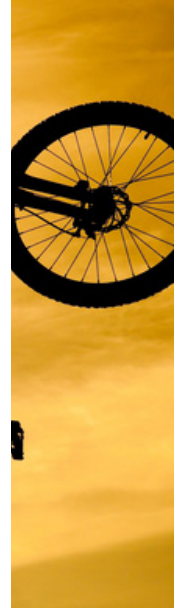

Yeni dönemde Yeşilay,

gayretlerini sadece sağlık ve koruma ekseninde değil

hukuk zemininde de en etkin şekilde sürdürerek geniş bir hukuk bilinci oluşturmayı ve bağımlılıklara karşı etkili hukuk mekanizmalarını harekete geçirmeyi amaçlıyor.

Çalışmalarını uluslararası ve evrensel hukuk normlarını dikkate alarak yürüten Yeşilay bağımlıları ve mağdurları hedef alan bir yaklaşımı değil bu maddelerin üretimini ve satışını yapan endüstriyel odakları hedef almaktadır.

BAĞIMSIZLIK MANİFESTOSU

Yeşilay'a göre,
kimsenin kendine veya başkasına
zarar verme özgürlüğünün olmadığı
tüm hukuk sistemlerinde ve semavi dinlerde belirtilmişken;
en acımasız savaşlarda dahi bu kadar kurban verilmemişken
her yıl milyonlarca insanın taammüden kastedilmesine
dünya daha fazla seyirci kalamaz.

KALMAMALI!

Artık sigara,
alkol,
uyuşturucu
ve tüm bağımlılık yapıcı madde üretiminin
ve ticaretinin
“insanlığa karşı işlenmiş
bir suç olduğunu”
birileri cesaretle haykırmalı.

İşte Yeşilay yeni dönemde bunun alt yapısını hazırlıyor.

Bu hakikati ve ikiyüzlülüğü sadece yerel değil; küresel platformlarda da dile getirmek, bu alanda yeni bir yaklaşımın ve hukuk üretiminin öncüsü olmak istiyor.

Kendi ülkelerinde yasaklanan ve artık kolay kolay satılamayan sigara ve zehirli maddeleri az gelişmiş veya gelişmekte olan ülkelere satan; insan iradesini ve benliğini esirleştiren, tüm bir insanlığı köle haline getiren güç odaklarına karşı Yeşilay; bir anlamda uluslar üstü bir bağımsızlık ve hukuk mücadelesi başlatıyor.

Yeşilaycılık

Daha fazla kazanma hırsının sınır ve değer tanımaz hale geldiği bir dünyada küresel bir şer ağında kıvranan kurbanların hak ve hürriyetini savunma mücadelesidir.

İnanıyoruz ki,
böyle bir mücadele en çok
İnsanı eşref-i mahlûkat gören bir medeniyetin mensuplarına yakışır.

Bugün bilimsel yöntemlerle çalışan ve hukuki süreçlere katkı yapan
çalışkan ve dinamik Yeşilay,
bu yolda üstüne düşen sorumluluğu üstlenmeye hazırdır.

Yeşilay bir taraftan
kadim bir dayanışma kültürünün hakim olduğu bu coğrafyada toplumun tüm kesimlerini
kuşatarak, ulusal ve uluslararası tüm kurum ve kuruluşlarla yapıcı işbirliği sürdürürken, diğer
taraftan otoritenin insan hayatına kast eden tutum ve davranışlarına karşı da cesaret ve
özgüvenle karşı durmaktadır.

BAĞIMSIZLIK MANİFESTOSU

Soluduđu dumansız,
içtiđi temiz ,
gayreti yararlı,
zamanı bereketli,
hedefleri ulvi bir toplum olabiliriz.

Fertlerin sıhhatli, özgür ve mutlu olduğu,
tüm gayretlerin iyiye, güzele,
insan hak ve hukukuna bıraktığı,
zararlı alışkanlıklar ve bağımlılıklar konusunda
bilgi, bilinç ve irade sahibi
bir ülkenin ihyasını
birlikte gerçekleştirebiliriz.

Yeşilay bunun için var.

İyilik ve güzellik adına,
Sağlıklı bir nesil ve gelecek adına,
İnsanlık adına,
Hemen şimdi.

YEŞİLAY!

BAĞIMSIZLIK MANİFESTOSU

TÜRKİYE YEŞİLAY CEMİYETİ

www.yesilay.org.tr